

مسئولان دولتی و نظامی در گفت‌وگو با «فرهیختگان» از نمایشگاه دانشگاه آزاد گفتند

نگاه‌ها به مسیر تحولی دانشگاه آزاد دوخته شد

در دومین روز همایش چهل و سومین سالگرد تأسیس دانشگاه آزاد، وزرای دولت چهاردهم

و مسئولان دانشگاهی از نمایشگاه توانمندی‌های دانشگاه بازدید کردند

گفت‌وگو در دانشگاه برای بهبود حکمرانی

وزیر آموزش و پرورش:

دانشگاه آزاد نظام آموزشی یکپارچه در کشور ایجاد کرده است

رئیس نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها:

تحول دانشگاه آزاد قابل دفاع است

وزیر جهاد کشاورزی:

دستاوردهای دانشگاه آزاد در حوزه کشاورزی بسیار شگفت‌انگیز است

وزیر علوم:

توسعه دانشگاه آزاد تقاضای اجتماعی بود

معاون تحقیقات، فناوری و نوآوری دانشگاه آزاد در گفت‌وگو با «فرهیختگان»:

پروژه فراوری آبزیان در جویبار مازندران راه‌اندازی می‌شود

سارا طاهری خبرنگار گروه دانشگاه

دانشگاه آزاد با اجرای مجموعه‌ای از پروژه‌های فناوریانه و راهبردی در حوزه‌های سلامت، صنعت و کشاورزی، گامی بلند در مسیر تبدیل شدن به یکی از قطب‌های علمی و اقتصادی کشور برداشته است. از اجرای نخستین پروژه فراوری آبزیان به ویژه ماهیان خاویاری در جویبار مازندران، تا تست‌های عملیاتی در طرح عظیم فولاد مکران و همچنین راه‌اندازی طرحی نوآورانه در حوزه پزشکی. این روزها در دانشگاه آزاد مجموعه‌ای از طرح‌ها با مشارکت بخش خصوصی و رویکرد دهه اخیر پتان در حال پیشرفت است؛ طرح‌هایی که به گفته معاون تحقیقات، فناوری و نوآوری دانشگاه، علاوه بر خلق ارزش افزوده بالا و اشتغال‌زایی، می‌توانند جایگاه دانشگاه آزاد را در نقشه علمی و اقتصادی کشور ارتقا دهند.

گفت‌وگوی مجید مشکینی، معاون تحقیقات، فناوری و نوآوری دانشگاه آزاد در حاشیه چهل و سومین سال تأسیس دانشگاه آزاد دو بخش داشت. او در بخش اول سخنانش به ارزیابی رشد علمی این دانشگاه در طی چهار دهه اخیر پرداخت و در بخش دوم به پروژه‌های در دست این معاونت اشاره کرد.

او در ابتدای سخنانش با اشاره به روند کلی توسعه دانشگاه آزاد طی ۴۳ سال گذشته گفت: «من در تمام این سال‌ها در دانشگاه حضور نداشته‌ام، اما با تکیه بر داده‌ها و اطلاعات موجود، می‌توان گفت دانشگاه آزاد چند مرحله متمایز را طی کرده است. در حدود ۳۷ سال نخست، دانشگاه بیشتر بر توسعه کمی تمرکز داشت. این به معنای نادیده گرفتن کیفیت نبود، اما به دلایل مختلف، دانشگاه ناچار بود برای ایستادن روی پای خود و رسیدن به اهدافش، ابتدا توسعه کمی را در دستورکار قرار دهد. در این میان، کیفیت به میزانی که باید، مورد توجه واقع نشد.» مشکینی ادامه داد: «پس از تغییر مدیریتی که در سال ۱۳۹۷ رخ داد، دانشگاه به تدریج وارد فاز جدیدی شد. در یکی دو سال ابتدایی پس از این تغییر، دانشگاه با بحران هویت مواجه بود و فقط به دنبال این بود که حیات خود را حفظ کند. در این شرایط، حتی اگر هم به کیفیت فکر می‌کرد، توان اجرای آن وجود نداشت.»

او با بیان اینکه از سال ۱۳۹۸ اقدامات تدریجی برای ارتقای کیفیت آغاز شد، گفت: «ممکن است بگویم اج ایندکس دانشگاه بالا رفته است، اما واقعیت این است که اج ایندکس تنها شاخص معتبر برای سنجش کیفیت نیست. بلکه کیفیت دانشگاه در خروجی آن مشخص

است. از نگاه من، خروجی یعنی اثرگذاری اجتماعی.» مشکینی در ادامه خاطرنشان کرد: «در سال‌های ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸، تعداد دانشجویان دانشگاه زیر ۹۰۰ هزار نفر بود؛ با وجود کاهش نرخ موالید و افزایش ظرفیت خالی دانشگاه‌های دولتی که رایگان هم هستند، باز هم اقبال عمومی به سمت دانشگاه آزاد بیشتر شد. امروز این رقم به حدود یک میلیون و ۴۵۰ هزار نفر رسیده است. این اقبال اجتماعی، نشانه‌ای از اثرگذاری دانشگاه است.» معاون تحقیقات فناوری و نوآوری دانشگاه آزاد با اشاره به بهبود رتبه‌های بین‌المللی این دانشگاه گفت: «اگر رنکینگ دانشگاه را بر اساس رتبه‌بندی‌های بین‌المللی مثل شانگهای بسنجیم، متوجه می‌شویم که جایگاه دانشگاه نسبت به گذشته ارتقا یافته است. یکی از دلایل این ارتقا تجمیع واحدهایی بود که قبلاً به‌صورت جداگانه فعالیت می‌کردند. با این یکپارچگی، اثر هم‌افزایی که به آن اعتقاد داریم افزایش پیدا می‌کند.» او با بیان اینکه پیش‌تر، دانشگاه آزاد از ۴۰۰ واحد و مرکز مجزای هم تشکیل شده بود که عملاً هیچ شناختی از یکدیگر و تعاونی در کارها با یکدیگر نداشتند، تصریح کرد: «اما اکنون، سامانه‌هایی طراحی شده که دانشگاه را به‌صورت یکپارچه به هم متصل می‌کند. وقتی دانشگاه به شکل عملی و ذهنی یکپارچه می‌شوند، نه‌تنها سیستم، بلکه افراد نیز به هم نزدیک‌تر می‌شوند.»

او با بیان اینکه نقطه‌عطف این یکپارچگی را می‌توان در رویداد «عصر امید» سال ۱۴۰۱ دید گفت: «در این رویداد، ۳۰۰ شرکت دانش‌بنیان، اساتید و اعضای هیئت علمی دانشگاه شرکت کردند و بسیاری از آن‌ها برای نخستین بار با توانمندی‌های یکدیگر آشنا شدند. این شناخت باعث شد تا متوجه شوند اگر به صورت تیمی و گروهی کار کنند هم‌افزایی بیشتری نیز اتفاق خواهد افتاد. از دل این تعامل، آن‌ها هویت خود را بهتر از قبل شناختند؛ هویتی که مبتنی بر مشارکت و همکاری است. آن‌ها متوجه شدند اگر با یکدیگر تعامل داشته باشند می‌توانند موفقیت‌های بهتری رقم بزنند.»

دانشگاه آزاد از رنگ روی سنگ به عمق هویت رسید

مشکینی با اشاره به یک تغییر پارادایم مهم در دانشگاه آزاد افزود: «این اتفاق مانند رنگی بود که روی سنگ بود. زمانی که این تغییر رویکرد اتفاق افتاد، ایده‌های مدیریتی فقط در ذهن رئیس دانشگاه و اعضای هیئت رئیسه می‌چرخید، در مرحله بعد به هیئت امنای دانشگاه منتقل شد اما همچنان به بدنه دانشگاه منتقل نمی‌شد. یعنی ارتباط بین سر دانشگاه یعنی مدیران دانشگاه با بدنه یعنی رؤسای استان‌ها و واحدها

شکل نگرفته بود. اما طی سال‌های اخیر، این فرهنگ و طرز فکر کم‌کم به لایه‌های پایین‌تر نیز نفوذ پیدا کرده است.» او در بخش دیگری از صحبت‌های خود گفت: «در جلسه شورای معاونان دانشگاه تأکید کردم که پیام سالگرد تأسیس دانشگاه آزاد، به بیرون این است که از همیشه پیشروتر، منظم‌تر، کثیف‌تر و عاقلانه‌تر اداره می‌شود. این بازخورد نه‌تنها از داخل، بلکه از سوی مسئولانی که به دانشگاه می‌آیند نیز دریافت می‌شود؛ از رئیس جمهور گرفته تا فرماندهان ارشد و وزرا. آن‌ها هم باورشان نمی‌شود که دانشگاه آزاد تا این حد تغییر کرده باشد.»

معاون تحقیقات، فناوری و نوآوری دانشگاه آزاد با بیان اینکه امروز وزیر علوم در بازدید از دستاوردهای دانشگاه آزاد از این همه تغییر تعجب کردند ادامه داد: «شاید تنها یک ربع به موضوع آمایش که به‌نوعی مستقیماً به وزارتخانه مربوط می‌شود پرداخته شد زیرا بحث آمایش با این سطح از برنامه‌ریزی در دانشگاه آزاد، حتی در وزارت علوم رخ نداده بود.»

او اضافه کرد: «در چهره آقای رئیس‌جمهور هم تعجب دیده می‌شد. نوعی واکنش در نگاهشان بود که نشان می‌داد برایشان جالب است دانشگاه علوم پزشکی از پس این کار برنیاید، اما دانشگاه آزاد بتواند موفق عمل کند. درخصوص پیام درونی نیز باید بگویم اگرچه پیشرفت‌های زیادی داشته‌ایم، اما نباید ناکامی‌ها را نادیده بگیریم. نیازی به کتمان نیست. اگر پیام ما به درون سازمان است، باید موفقیت‌ها را ببینیم تا ناامید نشویم. اما اگر می‌خواهیم به موفقیت برسیم، نیازمند کار تیمی هستیم.» مشکینی با تأکید بر اینکه کار تیمی یعنی ارتباط دوسویه؛ صرفاً بالا به پایین نیست، تصریح کرد: «در همان جلسه نیز عرض کردم که پیام باید دوسویه باشد، در غیر این صورت بعد از مدتی اثر خود را از دست خواهد داد. پیام ما دو طرفه است و روش و عملکردمان در گفت و شنود است.» این مسئول دانشگاهی با اشاره به ساختار درونی دانشگاه گفت: «اگر بتوانیم ارتباطی منسجم از هیت امنای دانشگاهو یان برقرار کنیم و همه را در یک جهت قرار دهیم، موفقیت‌ها نه‌تنها بیشتر که تصاعدی خواهند شد.»

او با بیان این که علم باید کاربردی باشد خاطرنشان کرد: «دانشگاه موفق دانشگاهی است که منفعت مردم را در نظر بگیرد. اگر مردم نتوانند از خروجی‌های علمی دانشگاه بهره ببرند، آن دانشگاه موفق نیست.» او با اشاره به سخنان امام (ره) افزود: «دانشگاه مبدأ همه تحولات است. اگر در جامعه مشکلی هست، حتماً بخشی از آن به دانشگاه‌ها و مدارس بازمی‌گردد. اگر دانشگاه‌ها درست عمل کنند، بسیاری از مشکلات

حل خواهد شد. باز باید به فرمایش حضرت امام اشاره کنم. ایشان می‌فرمایند علم به تنهایی مؤثر نیست؛ حتی اگر علم فقه و عرفان باشد. دانشگاه باید هم علم داشته باشد و هم تهذیب. اگر فقط علم باشد اما تهذیب همراهش نباشد، حتی علم عرفان با فقه هم نمی‌تواند به‌تنهایی مفید باشد. ما دانشگاهی می‌خواهیم که هر دو را انجام دهد. یعنی هم علم و هم تهذیب و در این صورت دانشگاهی کارآمد خواهیم داشت.» معاون تحقیقات، فناوری و نوآوری در پاسخ به پرسشی درباره مهم‌ترین تحول در این معاونت گفت: «مهم‌ترین اتفاق، تغییر رویکرد است. اگر این تغییر باور قلبی باشد، قطعاً نتایج درخشان خواهد بود. امروز یکی از رؤسای استان‌ها از پروژه‌ای صحبت می‌کرد که شنیده بودم با این پروژه مخالف بود، اما حالا با باور قلبی از آن حمایت می‌کرد. این یعنی تغییر رویکرد. ما به همفکری در همه سطوح نیاز داریم؛ از ۴۵ هزار پرسنل دانشگاه گرفته تا ۴۵۰ هزار دانشجو. اگر هم‌فکر شویم، بعد از آن می‌توانیم هم‌زبان و هم‌صدا شویم. بیایید ابتدا باور را پیدا کنیم. مطمئن باشید در مرحله بعد می‌توانیم امیدوار باشیم به تغییر رفتار. در اینجا باید کاری را انجام دهیم که درست است و این باور را به جایی برسانیم که بتوانیم آن را تبدیل به رفتار کنیم. اگر دانشگاه بتواند در این مسیر موفق عمل کند، قطعاً می‌تواند این را انجام دهد.» او با بیان اینکه در این باورها، حس مسئولیت‌پذیری و حس اینکه «من درست کار کنم» اهمیت دارد خاطرنشان کرد مدارس شش اصل داشتند: «صداقت، مسئولیت‌پذیری، احترام، نظم، دلسوزی و انصاف. همه این اصل‌ها در اسلام به ما گفته شده است. اگر ما به آن ارزش‌ها بازگردیم، مطمئن باشید هم از نظر علمی و هم از نظر عملی رشد خواهیم کرد. چون ممکن است من دانش داشته باشم، ولی به خاطر منافع، خلاف آن عمل کنم. ما الان همین را در دانشگاه، در جامعه به‌وفور می‌بینیم. من می‌دانم مسیر درست چیست، ولی منافع شخصی خود را به منافع ملی ترجیح می‌دهم، درحالی‌که باید برعکس باشد؛ منافع ملی باید بر منافع شخصی ارجحیت داشته باشد، حتی اگر برای من ضرر داشته باشد.»

او با تأکید بر اهمیت تغییر نگرش گفت: «این موضوع اثرگذاری قطعی دارد. اگر بخواهم مهم‌ترین خبر را بگویم، می‌توانم بگویم تغییر رویکرد است. چون هر جا که ما تغییر رویکرد داشته باشیم، مطمئن باشید خروجی درستی خواهیم داشت. این خروجی می‌تواند ایجاد پتنت، تعداد مقالات، تعداد شرکت‌های کارآفرین، محصولات و خدمات باشد. همه این‌ها می‌تواند به خروجی مطلوب برسد و اگر بتوانیم این کار را انجام دهیم، بزرگ‌ترین برد برای ما خواهد بود.»

معاون تحقیقات، فناوری و نوآوری دانشگاه آزاد در ادامه با اشاره به پروژه‌های مهم دانشگاه آزاد اظهار کرد: «یکی از پروژه‌ها، پروژه‌ای مربوط به تولید محصولات بافت آلگرافت انسانی است. اگرچه برخی تجهیزات این پروژه باید از خارج کشور وارد شود، اما اگر مشکلی در تأمین آن‌ها ایجاد نشود، ان‌شاء‌الله تا پایان سال به بهره‌برداری می‌رسد. البته بعدی می‌دانم امسال به‌طور کامل راه‌اندازی شود، ولی تمام تلاش‌مان را می‌کنیم که امسال راه بیفتد.» او درباره بازخورد مقامات نسبت به این پروژه گفت: «وقتی آقای رئیس‌جمهور در جریان این پروژه قرار گرفتند، کاملاً متوجه اهمیت آن شدند. از آنجا که ایشان پزشک هستند و پیش از این نیز در مقام معاونت سلامت وزارت بهداشت سابقه دارند، برایشان کاملاً ملموس بود. تاکنون در ۶۵ دانشگاه علوم پزشکی چنین پروژه‌ای شکل نگرفته، اما به همت دانشگاه آزاد، این پروژه در حال اجراست.»

مشکینی درباره پروژه فولاد مکران نیز گفت: «این پروژه مثل یک دستگاه است؛ باید همه اجزایش آماده باشد. ما فعلاً تست سرد را روی بخش‌های مختلف انجام می‌دهیم.» او به پروژه‌ای دیگر نیز اشاره کرد و گفت: «پروژه دیگری که امیدواریم امسال راه‌اندازی شود، پروژه فراوری آبزیان مخصوصاً ماهیان خاویاری در جویبار مازندران است. این پروژه هم جنبه دانش‌بنیانی دارد و هم جنبه اقتصادی که برای ارتقای دانشگاه مفید خواهد بود. امروز که وزیر جهاد کشاورزی از نمایشگاه بازدید کردند اعلام کردند که دستاوردهای دانشگاه آزاد در حوزه کشاورزی منحصر به فرد است. تعجب یک وزیر نشان می‌دهد که در معرفی دانشگاه آزاد به جامعه کوتاهی کرده‌ایم.»

معاون تحقیقات فناوری و نوآوری دانشگاه آزاد در باره ساختار مالکیت پروژه افزود: «این پروژه به صورت شرکت مشترک با بخش خصوصی به‌صورت ۵۰-۵۰ در حال اجراست. ۵۰ درصد متعلق به یک شرکت خصوصی است که پیگیری این کار را انجام می‌دهد.» مشکینی با اشاره به اهداف پروژه گفت: «ما می‌خواهیم از محصولات دریایی، دارو و مکمل‌های دارویی تولید کنیم. از برخی قسمت‌های آبزیان نیز می‌توانان چرم و محصولات چرمی تولید کرد. فراوری این محصولات ارزش افزوده‌ای، تا ۱۰ برابر بیش از ارزش فعلی آن ایجاد می‌کند. مانند خام‌فروشی نفت و معادن که با فراوری، ارزش بالاتری پیدا می‌کنند، اگر ما‌هی خاویاری خام ۱۵ دلار ارزش داشته باشد، در صورت فراوری می‌تواند به ۱۵۰ دلار برسد.» او در پایان گفت: «این پروژه هم بُعد علمی دارد، هم بُعد اقتصادی و می‌تواند هم برای مردم مفید باشد، هم برای دانشگاه و هم برای دانشجوی.»

مجری انحصاری تبلیغات
دانشگاه آزاد اسلامی

کانون تبلیغاتی
سیهر
حیوان

۰۹۳۹۸۸۸۸۶۹۹